

Lutherrózsza

A Tatabányai Evangélikus Egyházközség információs lapja

Alapítva: 1992. Adventjében. Megjelenik évente hatszor.
Kapják a Tatabányai Evangélikus Gyülekezet tagjai, valamint
Tata városkörzetének evangélikussága.
Szerkesztő: Franko Máttyás evangélikus lelkész

1996. Nyár

Születésnap ajándék

Örömmel adjuk testvéreink kezébe ünnepi számunkat, amely a szokásostól eltérően több oldalon jelent meg. Ugyanakkor az évek óta megszokott *Tatabányai evangélikus Harangszó* fejléc is átváltozott *Lutherrózsá*-vá, melynek két oka is van: az egyik objektív, a másik inkább szubjektív. Nem szükséges hangsúlyozni, hogy az utóbbi időben igen sok gyülekezet indított újára „lapot”, melyeknek többségét a nyilvánosság szimbólumaként ismert harang szaváról nevezték el – így annak idején 1992-ben mi is. Az idő azonban érlelt bennünk egy másik nevet amely – úgy gondoljuk – egyértelműbben kifejezi, kiknek is akar szólni e hírlevél. Természetesen nem a forma az elsődleges, hanem a lehetőség, hogy ezen eszközön keresztül is épüljön közösségünk.

Ez a közösség ünnepel, hiszen 70 évvel ezelőtt alakult újjá és kezdődött meg a szervezett evangélikus gyülekezeti élet itt Tatabányán – gyakorlatilag majd 150 éves szünet után. Ez óriási jelentőségű volt akkor. Gondoljunk csak a trianoni Magyarország reménytelennek tűnő helyzetére, s arra hogy talán a legnagyobb veszteségeket a protestáns egyházaknak (Felvidék) kellett elszenvedniük. Akkor itt 1926-ban mégis az élni-és fejlődni-akarással vokoltak. Jó lenne, ha ez a kicsiny „újság” minél több evangé-

likus családba eljuthatna, hogy felhívhasuk programjainkra azoknak a figyelmét is, akiket eddig nem tudtunk elérni, jóllehet őket is gyülekezetünkhöz tartozónak érezzük. Reméljük, sokan felfigyelnek hívó szavunkra és keresik velünk a kapcsolatot!

Születésnap alkalmával sok jót kíván az ember, s az ünnepeltnek jó azokat fogadni. A jókívánságok fogadásán túl azonban feladat vár a tatabányai evangélikusságra, amely nemcsak a lutheránusok, hanem minden keresztény feladata: bizonyosságot tenni az Isten szeretetéről. Tudjuk, ennek a mandátumnak a betöltése nem könnyű feladat a mai világban... A Tatabányai Evangélikus Gyülekezet születésnap ajándékai nem elsősorban azok az alkotások, amelyeket nemeselelkű tatabányai művészek felajánlottak. Az igazi ajándék maga ez az ünnep: a *létezés lehetősége*. 1100 éves hazánkban majd félezer éves a protestáns gondolkodás. Ez jelenlenti nemcsak az életképességét, hanem azt is, hogy mindazoknak, akik képviselték ezt a hitet, életre szóló tartalmas munkát adott a „Sola Christus, Sola Gratia, Sola fide” reformátori útmutatása. Bízunk benne, s imádkozunk is azért, hogy országunkban, városunkban, otthonainkban ne a haszonelvűség rövidlátottsága, hanem az értéktelenség felelőssége uralkodjon!

Ehhez adjon hitet, reménységet, szeretetet, naponkénti kitartást Teremtő Istenünk, hogy még sokáig tudjuk nemzeti imádságunk kezdő sorának fohászatát elmondani e kicsiny, de gyönyörű hazában: „Isten áldd meg a magyart!”

Emléktábla

Vasárnaponként elmegyünk mellette, s ritkán nézünk rá. Azon hitestestvéreink emlékeit őrzik, akik 1927-ben Kiss István püspöksége, Balogh István esperessége, D. Kovács Sándor egyetemi tanár lelkészsége, Dr. Teutsch József felügyelősége és Jakus Imre gondnoksága alatt felépítették imaházunkat. E falak adtak otthont a békességre vágyóknak, az Isten igéjét hallgatni kívánóknak hét évtizeden át. Az alábbiakban említsük meg azon lelkészek nevét, akik szolgálatukkal erősítették a tatabányai evangélikusokat:

- 1579-1580 Schubert János (várórségi papja)
- 1924-1929 D. Kovács Sándor
- 1928-1945 Fadgyas Aladár (Komáromból)
- 1946-1948 Tarjáni Gyula (Tatabányáról)
- 1948 Törmezei Sándor (Tatabányáról)
- 1948-1949 Garami Lajos (Tatabányáról)
- 1949-1950 Zsemberovszky János (Tatabányáról)
- 1950-1963 Plachy Lajos
- 1963-1988 Dr. Nagy István
- 1988- Franko Máttyás

MEGHÍVÓ

Tisztelettel hívjuk és várjuk arra az ünnepségre, melyet a Tatabányai Evangélikus Gyülekezet legújabbkori megalapításának 70. évfordulója alkalmából rendez

1996. augusztus 17-én (szombat) 15⁰⁰ órakor az Evangélikus Imaházban (Tata, Bányai u. 2.)

Közreműködik:

A Tatabányai Egressy Kórus valamint a
Tatabányai Református Gyülekezet fúvós-együttese.
Az ünnepi megemlékezést szeretetvendégség zárja.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Az évfordulóról való megemlékezés másnap, vasárnap reggel 9 órakor kezdődő hálaadó istentisztelettel ér véget.

Tatabányai Evangélikus Gyülekezet Vezetősége

Búcsúzás helyett...

Gyülekezetünk egyik leghűségesebb tagjától, 26 éven át hűséges gondnokától, presbiteri és zárszámadó gyűlések állandó tagjától, a „nehéz időkben” is hitvalló testvértől kellett búcsút vennünk. Németh László, mindannyiunk olyannyira szeretet és tisztelt »Laci bácsi«-ja Urához költözött, hogy előrement szereteteivel együtt dicsérjék Istent. Emlékezésre hívó hangként – és felhívásként a hálaadásra azért a sok jóért amit rajta keresztül kaptunk – hadd álljon itt a temetésen elhangzott igehirdetés-részlet és Labossa Lajos esperes úr néhány gondolata, melyet a sírbaengedéskor mondott el.

Keresztény Gyülekezet! Gyászoló Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!... Nagy szomorúság van mindannyiunk szívében, s a fátyolos szemekben látom: nagyon hiányzik nekünk előrement testvé-

rünk. Nemcsak a család és a rokonság szenved a fájdalmas veszteség miatt, hanem szenvednek a barátok, szenvednek a Tatai Gyülekezetben a testvérek, és tudom fájó hiányt hagyott elhunyt testvérünk az Egressy kórusban is. Lehetne sorolni és részletezni ki mit veszített: a házastárs a hűséges férjet, gyermekek a szerető édesapát, a gyülekezet 26 éven át hűséges gondnokát, a kórus egy megbízható tenort. Mégsem illő ezt tennünk, még ezekben a keserű pillanatokban sem. Nem illő, mert olyan sok jót kaptunk rajta keresztül mindannyian, hogy ajkunknak inkább a hálaadásra kell nyílnia ebben a nehéz órában is.

Hálás vagyok Istennek, hogy életem egyik igen nehéz, de szép szakaszát teológus-éveimet ebben a gyülekezetben vele együtt tölthettem. Hálás vagyok, hogy szívembe zárt és hordozott imádságaiban. Neki „Matyikám” vagy „kisfiam” maradtam akkor is, amikor lelkésszé váltam, neki így könnyebb volt – én pedig büszke voltam és vagyok erre a kitüntető szerepre. Mint az idős János apostol, aki késő öregségében már járni is alig tudott, s remegő hangon ezt mondogatta övéinek: Fiacskáim szeressétek, nagyon szeressétek egymást... ugyanígy bátorított ő is mindannyiunkat.

Honnan volt ebben a törékeny alkatú, oly sok nehézséget leküzdő emberben ennyi szeretet? A választ ő maga így mondaná Pál apostol előbb hallott szavainak segítségével: tudtam kiben hiszek...

Pál nem magában bízott, pedig eltölthette volna őt büszkeség, hiszen tudós embere volt korának. Ő azt vallja mégis: „bizonyos vagyok benne, hogy a rám bízott kincset meg tudja őrizni ama napra”. Nem tudós személyisége, hanem az Isten

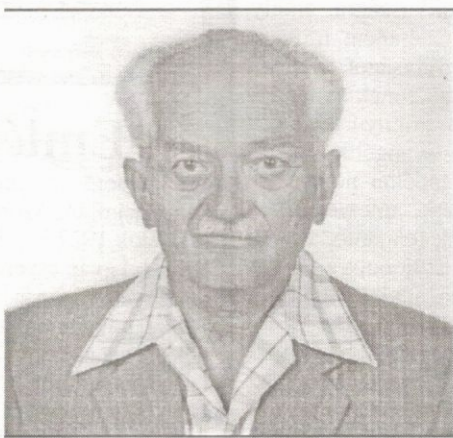
szeretete Jézus Krisztusban a garancia megtartásának. Ebben a Jézusban bízott elhunyt testvérünk, amikor élet-halál harcot vívta bajtársaival a II. világháborúban. Ő mondta, amikor a visszavonulás bor-

zalmait mesélte el nekem, mint a történelem hiteles tanúja: „Tudod Matyikám a bajtársiasság mínusz 40 fok alatt csak egy szép szó...” Ő átérzte az ember testi-lelki teljesítőképeségének végső határát, s valóban tudta: egy valaki képes őt megtartani: szeretett Mestere, Jézus.

Mesterében bízott a nehéz ötvenes

években is. Amikor egyik rosszakaratú munkatársa az imaház kapujában lencsevégre kapta, hogy a „foto-dokumentummal” elérje kicsinyes célját – csak nevetett. Ő tudta, hogy nagyobb hatalmasság hordozza őt, s nem földi, ideig-óráig tartó politikai hatalmacskáktól kell tartania. Tudatosan vállalta Istenét minden időben, hiszen őt is hordozta Istene minden időben. A legnehezebb helyzetben is bátorított, segített. Amikor néhai apósom és a tatai szószéken elődöm megtartotta első bibliaóráját, Laci bácsi egyedül képviselte a gyülekezetet. A kiltástalannak tűnő helyzetben is reménységgel bírt Istene iránt. Életének utolsó éveiben unokájával és fiával együtt jöttek minden vasárnap. Könnyes szemmel és hálás szívvel vette tudomásul, amikor fiát gondnoknak választotta meg a gyülekezet. Számára ez volt a legszebb örökség.

Elhunyt testvérünk élete a szó szoros értelmében bizonyágtévő élet volt. Nemegyszer közösen álltunk koporsó mellé. Én a vigasztalás ígéit próbáltam szólni, ő pedig az olyannyira szeretett egyházi énekekkel bátorította a gyászolókat, jelenlétével pedig engem. Sokszor találkoztam vele, amikor esténként sietős léptekkel énekkari próbára igyekezett. Valóságosan az Isten-család-zene hármában élt. Nem volt ének, amit ne ismert volna énekeskönyvből, s ha kórusában énekelt, akkor is Teremtő urát dicsérte...

„Ő a rám bízott kincset meg tudja őrizni ama napra” – mondta Pál apostol. Ez a kincs nem más, mint annak a tudása: az Isten szeret minket, s ezért nekünk is szeretnünk kell egymást. Ez adott életre szóló programot Németh László testvérünknek is. Legyünk bölcssek, úgy ahogyan Salamom király írja: „A bölcsesség kezdete az Isten félelme.” Ez a bölcsesség emelte ki őt és emel ki minket is a szürkének tűnő hétköznapiokból, hogy azután beleállhassunk a Gondviselő Isten távlatokat nyújtó végtelen szeretetébe.”

Sírbaengedésnél... (Labossa Lajos, esperes)

„...Folytathatnám az emlékezést, és sorolhatnám a közös alkalmakat, ahol együtt voltunk az Isten ügyéért. Említhetném az egyházmegyei gyűléseket, melyeken mindig részt vett testvérünk, mert tudta, ott az ő helye is... elmondhatnám, milyen sokat köszönhetek neki én is, hiszen amikor Tatabányán a 16-os akna konyháját vezette, s én fiatalemberként Tatabányára kerültem sokat segített nekem. Több mint negyven esztendeje ismertem őt, de itt a sír szájánál még is azt kell mondanom, nem ez volt a fontos, hanem az, hogy őt ismerte Istene. Az evangélium elhunyt testvérünk számára és mi számunkra is nem az, hogy ismerjük az Istent, hanem hogy az Isten ismer minket külön-külön. A jó pásztor vasárnapja előtt állva Őt, a Jó Pásztort dicsérjük, aki életét adta mindannyiunkért, hogy nekünk életünk legyen... Őt kövessük mindnyájan buzgón, tudva azt, hogy ő ismer mindannyiunkat. ...Elhunyt testvérünket az ő irgalmába ajánljuk, adjon neki örök életet! Amen.”

Baráti találkozó

Április 13-án szombaton délután a Tatai Egressy Kórus szép és színvonalas egyházzenei művekkel ajándékozta meg a megjelenteket. Sajnos – talán a régóta várt jó idő miatt is – sokan nem jöttek el, akikre számítottunk. A jelenlevők kivétel nélkül lelkes tapssal köszönték meg a közel egyórás műsort. Jó volt a dal szárnyain kiröppenni a hétköznapi gondjainak olykor gyöttrő kalitkájából. A majd másfél-tucat mű elhangzása után a szeretetvendégség kereteinek megfelelően kötetlen beszélgetésben folytatódott az együttlét, melyet közös énekléssel zártunk. Köszönjük a kórusvezető *Baranyi József* és *Molnár Péter* karnagy uraknak, valamint *Robozné Schönfeld Zsuzsanna* kamarakórusvezetőnek ezt a szép és emlékezetes délutánt.

„Örömmel telnek el e órák...”

Valóban örömteliek, hiszen az 1996-os esztendőben gyülekezetünkben 10-en (!) részesülnek konfirmációs oktatásban. (Sajnos a megelőző években jelentkezők híján nem tudtunk csoportot indítani.) Az órák ugyan nem a megszokott feszes iskolai keretek között zajlanak, mégis szép eredményeket értünk el. A hagyományos káté-oktatás mellett igyekszünk minél több információt gyűjteni nemcsak a bibliai történetekről, hanem a korról is amelyből származnak. Természetesen az egyház 2000 éves történetét sem kerülhetjük ki, s emellett beszélgetnünk kell a kereszténységen kívüli más vallások világfelfogásáról is. Mindemellett a pénteken 1/2 6 órakor kezdődő egyórás alkalom lehetőséget nyújtanak új és régi egyházi énekek megtanulására, s néha még a játékos vetélkedőkre is.

Emlékek

– képekben –

Gyülekezetünk egy-egy fontosabb eseményéről tudósít e néhány fotó. Baráti együttlétek finn testvéreinkkel, közös kirándulások vagy éppen a búcsúzás pillanatai... élmények, érzések, az Isten szeretetének közvetett megtapasztalásai melyek segítik, megerősítik összetartozásunkat. E közösség megtartója és eltetője mégsem emberi kapcsolatok sokasága, hanem az Isten eltető, megújító ereje.

Luther nyomában

Ágostonrendi kolostor Erfurtban

Jézus Krisztus követését egy szerzetesrendi közösség keretei között vállalni a mai világban furcsának, talán még érthetetlennek is tűnik, de az emberek ugyanígy gondolkodtak erről 500 évvel ezelőtt is. Hogyan leheteséges, hogy egy képzett jogász-hallgató, mint Luther Márton is, szerzetessé válik? Tudjuk, apja szinte magánkézfűl volt, amikor megtudta fia elhatározását...

Luther életének 21. évében egy totális változást él át. Fogadalma, melyet egy heves viharban tesz („Szent Anna segíts meg, szerzetes leszek!”) egy hosszú hitharcnak az eredménye volt. 1505. június 17-én Luther belép az erfurti ágostonrendbe. Az ágostonosok már 1266 óta tevékenykedtek Erfurtban. Elsősorban tudományos munkát végeztek, de tanítottak és lelkigondoztak a kolostor falain túl is. Luther Mártont a pappászenteles ill. a hozzátartozó teológiai tanulmányok után Wittenbergbe küldték, hogy ott előadásokat tartson. Egy kérdés nagyon foglalkoztatta: „Hogyan tudom megtenni, hogy az Isten kegyelmes legyen hozzám?” Számára lehetetlennek tűnt, hogy az egyház minden elvárását teljességgel betöltsse.

Így növekedett benne egy pályátörő felismerés: Nem az embernek kell rászolgálnia az Isten jóakarataira, hanem az Isten ajándékozta kegyelmét végtelen szeretete által. Jézus Krisztust követni azt jelenti, hogy teljes egészében reá hagyatkozunk, halálára és feltámadására.

Az ágostonosok által Heidelbergben összehívott konventen fejtekte ki először felismerését. Egyre több keresztény csatlakozott hozzá. Kialakult egy teológia, amely mind a mai napig a lutheránus egyház alapvetése. 1525-ben átkerült az erfurti ágostonrendi kolostor a lutheránus gyülekezet tulajdonába, melyet – mint ahogyan sok más helyen is a kolostorokkal tették – gimnáziumként használtak. Luther felismerése a kegyelmes Istenről egy új iskolarendszer kialakítását indította el.

Püspöklátogatás

Nagy öröm érte Gyülekezetünket. Igaz csak rövid időre, de meglátogatta gyülekezetünket március első hetében D. Szebik Imre az Északi Egyházkerület püspöke. Prédikációjában hangsúlyozta az Istenhez-fordulás fontosságát a mai világban, mely az egyetlen lehetőség, hogy a bűnbe esett ember kiszabaduljon önnön világából és áldozatos, szolgáló életet folytasson Isten dicsőségére.

Kép jobbra:

Több mint harminc év után újra a tatai szószéken...

Kép lent:

A gyülekezet népes táborának egy részlete, kép jobb sarkában D. Szebik Imre püspökúr felesége.

Evangélikusokat KERESÜNK!

Keressük azokat az evangélikus Testvéreinket, akiket valamilyen okból ezidáig nem értünk el. Kérjük mindazokat, akik ismernek evangélikusokat, akik Tatára vagy vonzáskörzetébe költöztek be, hogy címüket az Evangélikus Lelkészi Hivatalba (Tata, Bárány u. 2.) eljuttatni szíveskedjenek. Ha ők is szívesen vennék, a gyülekezet rendszeresen megküldené számukra (tértésmentesen) a Lutherrózsa aktuális számait, hogy értesüljenek programjainkról, s ha kedvük, idejük engedi résztvehessenek azokon. Szeretnénk az istentiszteleteken kívül is alkalmakat teremteni, melyek keretében szolgálnak egymás jobb megismerésének. Várunk szeretettel tehát mindenkit, akik építeni kívánják jelenlétükkel a kereszténységen belül a mi tatai evangélikus családjunkat!

Gyülekezeti alkalmaink

Bibliaóra

Csütörtökön du. 5 órákor

Konfirmációs oktatás

Pénteken du. fél 6 órákor

Ifjúsági óra

Szombat du. 4 órákor

Istentisztelet

Vasárnap de. 9 órákor

Gyermek-bibliakör

Vasárnap de. 9 órákor

Lutherrózsa

A Tatai Evangélikus Gyülekezet időszaki, információs lapja. Megjelenik évente hatszor. Kapják a Gyülekezet tagjai és az érdeklődők.

Kiadja a Tatai Evangélikus Gyülekezet. Szerkeszti a szerkesztőbizottság segítségével Frankó Máttyás tatai evangélikus lelkész.

Készült a tatai Söllers nyomdában 300 példányban.

„Erős vár a mi Istenünk!”